

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

**Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie
za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

INFORMACJA O ZAWODZIE

Operator urządzeń rębalni drewna (817112)

**Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej
i produkcji papieru**

**Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej rozpowszechnianie
za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

INFORMACJA O ZAWODZIE

Operator urządzeń rębalni drewna (817112)

Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy

Publikacja opracowana w ramach projektu **Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.4 Modernizacja publicznych i niepublicznych służb zatrudnienia oraz lepsze dostosowanie ich do potrzeb rynku pracy

PROJEKT NR: POWR.02.04.00-00-0060/16-00

Partnerzy projektu INFODORADCA+:

- DORADCA Consultants Ltd Sp. z o.o., Gdynia
- Instytut Technologii Eksploatacji – Państwowy Instytut Badawczy, Radom
- Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa
- Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa
- PBS Sp. z o.o., Sopot

INFORMACJA O ZAWODZIE

Operator urządzeń rębalni drewna (817112)

© Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy, Warszawa 2018

Kopiowanie i rozpowszechnianie w całości lub w części dozwolone wyłącznie za podaniem źródła.

ISBN 978-83-7789-495-8 [911]

Publikacja bezpłatna

Zdjęcie na okładce (źródło): https://stock.adobe.com/pl/images/sawing-boards-from-logs/94276358?prev_url=detail [dostęp: 31.03.2019].

SPIS TREŚCI

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU	3
1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności).....	3
1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu.....	3
1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD	3
1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący.....	3
2. OPIS ZAWODU.....	4
2.1. Synteza zawodu	4
2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania	4
2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy).....	4
2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne.....	5
2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie.....	7
2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji	7
2.7. Zawody pokrewne	8
3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE	8
3.1. Zadania zawodowe	8
3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Rozdrabnianie i sortowanie zrębków drewna.....	9
3.3. Kompetencje społeczne.....	10
3.4. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.....	11
3.5. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji.....	11
4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO.....	12
4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie	12
4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu	13
4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów	14
4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.....	15
5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)	15
6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE	15
7. SŁOWNIK POJĘĆ	17
7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)	17
7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)	20

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU

1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności)

Operator urządzeń rębalni drewna 817112

1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu

- Rębakowy drewna.
- Rębakowy karpiny.
- Rębakowy surowców włóknistych.

1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD

W Międzynarodowym Standardzie Klasyfikacji Zawodów ISCO-08 odpowiada grupie:

- 8171 Pulp and papermaking plant operators.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

- Sekcja C – Przetwórstwo przemysłowe.

1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący

Notka metodologiczna

Opis informacji o zawodzie opracowano na podstawie:

- analizy źródeł (akty prawne, klasyfikacje krajowe, międzynarodowe) oraz źródeł internetowych,
- analizy opisu zawodu zamieszczonego w wyszukiwarce opisów zawodów na Portalu Publicznych Służb Zatrudnienia,
- badań ankietowych prowadzonych w projekcie INFODORADCA+ w marcu 2019 r.,
- zebranych opinii od recenzentów, członków panelu ewaluacyjnego oraz zespołu ds. walidacji i jakości informacji o zawodach.

Autorzy i eksperci opiniujący

Zespół Ekspercki:

- Edyta Kozieł – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Sławomir Paździor – PPHU AG-MA, Mniszek k. Radomia.
- Bogusław Szumilas – PPUH „Trak” sp. z o.o., Garbatka.

Zespół ds. walidacji i jakości informacji o zawodzie:

- Dorota Koprowska – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Krzysztof Symela – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Ireneusz Woźniak – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.

Recenzenci:

- Marek Krzemiński – Prywatna Wyższa Szkoła Ochrony Środowiska, Radom.
- Jolanta Skoczylas – Zespół Szkół Budowlanych, Radom.

Panel ewaluacyjny – przedstawiciele partnerów społecznych:

- Danuta Jasińska – Polski Związek Inżynierów i Techników Budownictwa, Płock.
- Leszek Jaszczyk – Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Leśnictwa i Drzewnictwa, Radom.

Data (rok) opracowania opisu informacji o zawodzie: 2019 r.

WAŻNE:

W tekście opisu informacji o zawodzie występują podkreślenia wybranych określeń wraz z indeksem górnym, który wskazuje numer definicji w słowniku branżowym w punkcie 7.2.

2. OPIS ZAWODU

2.1. Synteza zawodu

Operator urządzeń rębalni drewna obsługuje urządzenia do rozdrabniania drewna (rębaki⁶, dezintegratory¹ itp.) oraz sortowniki w celu otrzymywania z klocków drewna zrębków¹¹ o odpowiednich wymiarach i przydatności w procesach roztwarzania lub mechanicznego rozwłókniania drewna⁷.

2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania

Opis pracy

Operator urządzeń rębalni drewna wykonuje zadania związane z oceną jakości drewna przeznaczonego do rąbania oraz procesem rozdrabniania i sortowania. Steruje podawaniem drewna do rębaka, sprawdza stan i ustawienie noży rębaka w celu otrzymania zrębków odpowiednich wymiarów, zgodnie z ich przeznaczeniem.

Pracownik w tym zawodzie obsługuje i konserwuje maszyny rozdrabniające, sortujące zrębki oraz transportujące. Prowadzi ewidencję danych w zakresie wymaganym w przedsiębiorstwie.

Sposoby wykonywania pracy

Operator urządzeń rębalni drewna wykonuje prace ręcznie lub mechanicznie, z zastosowaniem odpowiednich narzędzi i urządzeń w zależności od wielkości produkcji. Jego praca polega m.in. na:

- sprawdzaniu jakości drewna do rąbania, zgodnie z przeznaczeniem oraz instrukcją technologiczną,
- sterowaniu podawaniem drewna do rębaka w sposób zapewniający jego regularną pracę oraz równomierny pobór mocy,
- sprawdzaniu ustawień noży rębaka oraz ich stanu technicznego w celu otrzymania zrębków o zamierzonych wymiarach,
- obsłudze i regulowaniu maszyn sortujących zrębki, rozdrabniających, urządzeń transportujących (taśmociągi, rurociągi itp.) i innych eksploatowanych w rębalni,
- kontrolowaniu wymiarów zrębków podawanych na składowiska lub do zasobników (siloś) warzelni, zgodnie z wymogami procesu technologicznego,
- konserwowaniu maszyn i urządzeń rębalni zgodnie z instrukcjami obsługi,
- prowadzeniu zapisów i ewidencji drewna.

Więcej szczegółowych informacji znajduje się w sekcjach: 3.1. Zadania zawodowe oraz 3.2. Kompetencja zawodowa.

2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)

Warunki pracy

Operator urządzeń rębalni drewna pracuje w zróżnicowanych warunkach środowiskowych, w zależności od rodzaju realizowanych zadań zawodowych. Swoją pracę wykonuje w halach zakładów

zajmujących się przeróbką drewna lub poza zakładem na otwartym terenie. Pomieszczenia, gdzie wykonywana jest praca, posiadają zazwyczaj oświetlenie dzienne i sztuczne.

Praca operatora urządzeń rębalni drewna wykonywana jest z reguły w pozycji stojącej.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie.

Wykorzystywane maszyny i narzędzia pracy

Operator urządzeń rębalni drewna w działalności zawodowej wykorzystuje m.in.:

- rębaki,
- dezintegratory,
- przenośniki taśmowe⁵, pneumatyczne, ślimakowe i inne,
- sortowniki⁸,
- pilarki tarczowe⁴,
- pilarki łańcuchowe³, elektryczne i spalinowe, itd.

Organizacja pracy

Operator urządzeń rębalni drewna w zależności od miejsca pracy, wykonywanych zadań zawodowych i liczby osób zatrudnionych w przedsiębiorstwie, może pracować samodzielnie lub w zespołach kilkuosobowych pod nadzorem brygadzysty.

Praca w tym zawodzie wykonywana jest najczęściej w systemie jednozmianowym (w wymiarze 8 godzin dziennie), jednak ze względu na harmonogram prac – może być wykonywana w systemie dwu- lub trzymianowym. Czas pracy może być dostosowany do wymogów technologicznych wykonywanych robót oraz zależy (w przypadku pracy na otwartym terenie) od pory roku, warunków atmosferycznych i pory dnia.

Zagrożenia mające wpływ na bezpieczeństwo pracy człowieka

Operator urządzeń rębalni drewna podczas pracy może być narażony m.in. na:

- zagrożenia mechaniczne¹⁰ (kontakt wirującymi i ruchomymi elementami maszyn, przemieszczanym surowcem drzewnym⁹),
- dźwiganie ciężarów (podczas przenoszenia kłód drewna, co może przyczynić się do urazów ciała, problemów z kręgosłupem, przeciążeń),
- hałas (związany z pracą maszyn i urządzeń),
- zapylenie (praca przy rozdrabnianiu drewna suchego bez instalacji odpylającej),
- zagrożenia wynikające z wykonywania pracy w pozycji stojącej.

Do występujących w zawodzie chorób można zaliczyć:

- choroby zwyrodnieniowe kręgosłupa,
- przeciążenie mięśni i stawów,
- choroby dróg oddechowych,
- choroby narządu słuchu.

2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne

Wymagania psychofizyczne

Dla pracownika wykonującego zawód **operator urządzeń rębalni drewna** ważne są:

w kategorii wymagań fizycznych

- ogólna wydolność fizyczna,
- sprawność układu mięśniowo,
- sprawność układu krążenia,

- sprawność układu kostno-stawowego,
- sprawność układu mięśniowego,
- sprawność zmysłu dotyku,
- sprawność narządu wzroku,
- sprawność narządu słuchu,
- sprawność narządów równowagi;

w kategorii sprawności sensomotorycznych

- koordynacja wzrokowo-ruchowa,
- zmysł równowagi,
- szybki refleks,
- zręczność rąk,
- zręczność palców,
- czucie dotykowe,
- ostrość wzroku,
- widzenie o zmroku,
- ostrość słuchu;

w kategorii sprawności i zdolności

- zdolność koncentracji uwagi,
- podzielność uwagi,
- uzdolnienia techniczne,
- łatwość przechodzenia z jednej czynności do drugiej,
- zdolność do współdziałania w zespole,
- wyobraźnia przestrzenna;

w kategorii cech osobowościowych

- gotowość do pracy w niesprzyjających warunkach atmosferycznych,
- rzetelność i dokładność,
- gotowość do współdziałania,
- gotowość do pracy indywidualnej,
- samodzielność,
- samokontrola,
- dobra organizacja pracy własnej,
- wytrzymałość na długotrwały wysiłek fizyczny,
- zainteresowana techniczne,
- odpowiedzialność proekologiczna.

Więcej informacji znajduje się w sekcjach: 3.3. Kompetencje społeczne; 3.4. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.

Wymagania zdrowotne

Do podjęcia pracy w zawodzie **operator urządzeń rębalni drewna** wymagany jest ogólny dobry stan zdrowia oraz sprawność ruchowa, gdyż praca związana jest ze znacznym wysiłkiem fizycznym, wykonywana często w zmiennych warunkach atmosferycznych, w pozycji stojącej. Ważny jest również dobry wzrok i słuch, sprawność oraz sprawność rąk. Pod względem wydatku energetycznego praca w tym zawodzie należy do prac średnio ciężkich. Nie występują w niej specyficzne obciążenia umysłowe.

Przeciwwskazaniami do pracy w zawodzie operator urządzeń rębalni drewna są m.in.:

- zaburzenia równowagi,
- epilepsja,

- wady kręgosłupa (skrzywienie boczne kręgosłupa),
- zawroty głowy,
- choroby układu oddechowego,
- wady wzroku i słuchu niepoddające się korekcji,
- choroby ograniczające w znacznym stopniu sprawność narządów ruchu,
- choroby układu krążenia,
- niektóre choroby psychiczne.

WAŻNE:

O stanie zdrowia i ewentualnych przeciwwskazaniach do wykonywania zawodu orzeka lekarz medycyny pracy.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.

2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Wykształcenie niezbędne do podjęcia pracy w zawodzie

Do podjęcia pracy w zawodzie **operator urządzeń rębalni drewna** preferowane jest wykształcenie na poziomie branżowej szkoły I stopnia (dawniej zasadnicza szkoła zawodowa) o profilu mechanicznym lub drzewno-meblarskim, np. w zawodzie pokrewnym mechanik-operator maszyn do produkcji drzewnej.

Tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Podjęcie pracy w zawodzie **operator urządzeń rębalni drewna** ułatwia posiadanie:

- dyplomu/świadectwa potwierdzającego kwalifikację MG.04. Montaż i obsługa maszyn i urządzeń przemysłu drzewnego (właściwą dla zawodu pokrewnego mechaniki-operator maszyn do produkcji drzewnej), wydawanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne,
- tytułu czeladnika lub mistrza, uzyskanego podczas rzemieślniczego przygotowania zawodowego w zawodzie mechanik-operator maszyn do produkcji drzewnej, po zdaniu egzaminu przed Izbą Rzemieślniczą.

Dodatkowymi atutami przy zatrudnianiu operatora urządzeń rębalni drewna są m.in.:

- posiadanie suplementu Europass (w języku polskim i angielskim), wydawanego na prośbę zainteresowanego przez Izby Rzemieślnicze (do świadectwa czeladniczego i dyplomu mistrzowskiego) oraz Okręgowe Komisje Egzaminacyjne (do dyplomu potwierdzającego kwalifikację zawodowe),
- posiadanie uprawnień do obsługi maszyn i urządzeń przemysłu celulozowo-papierniczego.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu.

2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji

Możliwości rozwoju zawodowego i awansu

Pracownik w zawodzie **operator urządzeń rębalni drewna** ma możliwość:

- rozpocząć pracę na stanowisku pomocnika, a następnie wraz z nabyciem doświadczenia zawodowego awansować na samodzielne stanowisko,
- po nabyciu dalszego doświadczenia zawodowego, kompetencji organizacyjnych w obszarze kierowania ludźmi – awansować na stanowisko brygadzysty nadzorującego pracę małego zespołu pracowników,
- założyć i prowadzić działalność gospodarczą w zakresie obsługi maszyn i urządzeń do rozdrabniania drewna,

- dalej kształcić się w liceum ogólnokształcącym dla dorosłych i na kwalifikacyjnych kursach zawodowych, w ramach kwalifikacji np. w zawodzie technik technologii drewna, a następnie po zdaniu egzaminu maturalnego i ewentualnym ukończeniu uczelni wyższej (np. na kierunku technologia drewna) awansować na stanowisko kierownicze,
- doskonalić swoje umiejętności, uczestnicząc w branżowych szkoleniach oraz organizowanych przez pracodawców,
- uzyskać tytuł czeladnika, a następnie mistrza w zawodzie rzemieślniczym pokrewnym mechanik-operator maszyn do produkcji drzewnej,
- rozwijać swoje kompetencje poprzez udział w kształceniu i/lub szkoleniu w zawodach pokrewnych.

Możliwości potwierdzania kompetencji

Obecnie (2019 r.) w zawodzie **operator urządzeń rębalni drewna** nie ma możliwości potwierdzania kompetencji zawodowych w ramach edukacji formalnej i pozaformalnej.

Okręgowe Komisje Egzaminacyjne oferują możliwość potwierdzenia kwalifikacji pełnych w pokrewnym zawodzie szkolnym (mechanik-operator maszyn do produkcji drzewnej) oraz kwalifikacji częściowych dla zawodu mechanik-operator maszyn do produkcji drzewnej, w zakresie kwalifikacji MG.04 Montaż i obsługa maszyn i urządzeń przemysłu drzewnego.

Alternatywną drogę potwierdzania kompetencji w zawodzie **operator urządzeń rębalni drewna** oferuje system nauki zawodu w rzemiośle, który umożliwia uzyskanie tytułu czeladnika, a następnie mistrza w zawodzie mechanik-operator maszyn do produkcji drzewnej. Dokumentami potwierdzającymi te tytuły są odpowiednio: świadectwo czeladnicze oraz dyplom mistrzowski.

Więcej informacji można uzyskać w Bazie Usług Rozwojowych <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl> oraz Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

2.7. Zawody pokrewne

Osoba zatrudniona w zawodzie **operator urządzeń rębalni drewna** może rozszerzać swoje kompetencje zawodowe w zawodach pokrewnych:

Nazwa zawodu pokrewnego zgodnie z Klasyfikacją zawodów i specjalności	Kod zawodu
Technik technologii drewna ^S	311922
Operator urządzeń do mielenia masy włóknistej	817109
Operator urządzeń do ścierania drewna	817111
Operator urządzeń rozwłókniających	817113
Operator sklejarów płyt stolarskich	817204
Operator skrawarek drewna	817205
Mechanik-operator maszyn do produkcji drzewnej ^S	817212

3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE

3.1. Zadania zawodowe

Pracownik w zawodzie **operator urządzeń rębalni drewna** wykonuje różnorodne zadania, do których należą w szczególności:

- Z1 Posługiwanie się dokumentacją technologiczną procesu pozyskiwania zrębków.
- Z2 Przygotowanie maszyn i urządzeń do rozdrabniania i sortowania.
- Z3 Użytkowanie maszyn i urządzeń do rozdrabniania i sortowania.

Z4 Kontrolowanie jakości i monitorowanie procesu rozdrabniania i sortowania.

Z5 Konserwowanie maszyn i urządzeń.

3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Rozdrabnianie i sortowanie zrębków drewna

Kompetencja zawodowa Kz1: Rozdrabnianie i sortowanie zrębków drewna obejmuje zestaw zadań zawodowych Z1, Z2, Z3, Z4, Z5, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z1 Posługiwanie się dokumentacją technologiczną pozyskiwania zrębków	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
- Zasady posługiwania się dokumentacją technologiczną pozyskiwania zrębków; - Zasady stosowania i obiegu dokumentów w zakładzie; - Procedury i instrukcje prowadzenia procesu technologicznego pozyskiwania zrębków; - Zapisy norm zakładowych odnośnie przeznaczenia produkowanych zrębków.	- Posługiwać się dokumentacją technologiczną dotyczącą pozyskiwania zrębków; - Stosować zasady obiegu dokumentów w zakładzie; - Stosować procedury i instrukcje prowadzenia procesu technologicznego pozyskiwania zrębków; - Korzystać z zapisów norm zakładowych odnośnie przeznaczenia produkowanych zrębków.

Z2 Przygotowanie maszyn i urządzeń do rozdrabniania i sortowania	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
- Zasady i przepisy BHP, ochrony ppoż., ochrony środowiska oraz ergonomii w zakresie przygotowania do pracy maszyn i urządzeń rozdrabniających, sortujących i transportujących; - Przeznaczenie i zasady działania maszyn i urządzeń rozdrabniających, sortujących i transportujących; - Zasady organizacji stanowiska pracy operatora urządzeń rębalni drewna.	- Przestrzegać zasad i przepisów BHP, ochrony ppoż., ochrony środowiska oraz ergonomii w zakresie przygotowania do pracy maszyn i urządzeń rozdrabniających, sortujących i transportujących; - Dobierać maszyny i urządzenia rozdrabniające, sortujące i transportujące do procesu rozdrabniania i sortowania; - Przygotowywać maszyny i urządzenia rozdrabniające, sortujące i transportujące do procesu rozdrabniania i sortowania zgodnie z ich przeznaczeniem; - Organizować stanowiska pracy operatora urządzeń rębalni drewna zgodnie z zasadami.

Z3 Użytkowanie maszyn i urządzeń do rozdrabniania i sortowania	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
- Zasady i przepisy BHP, ochrony ppoż., ochrony środowiska oraz ergonomii w zakresie prowadzenia procesu rozdrabniania i sortowania; - Zasady prowadzenia procesu technologicznego rozdrabniania i sortowania; - Zasady obsługi i działania poszczególnych maszyn i urządzeń biorących udział w procesie rozdrabniania i sortowania;	- Przestrzegać zasad i przepisów BHP, ochrony ppoż., ochrony środowiska oraz ergonomii w zakresie prowadzenia procesu rozdrabniania i sortowania; - Prowadzić proces technologiczny rozdrabniania i sortowania; - Obsługiwać poszczególne maszyny i urządzenia biorące udział w procesie rozdrabniania i sortowania zgodnie z instrukcjami obsługi;

• Parametry technologiczne i wydajność maszyn i urządzeń rozdrabniających i sortujących; • Procedury korygowania błędów technologicznych (wymiarów i jakości produktu) w przypadku odchyień od normy; • Procedury postępowania w przypadku zagrożeń wynikających z wykonywanych czynności operatora.	• Kontrolować parametry technologiczne, wydajność maszyn i urządzeń rozdrabniających i sortujących; • Stosować procedury korygowania błędów technologicznych (wymiarów i jakości produktu) w przypadku odchyień od normy; • Postępować zgodnie z procedurami w przypadku zagrożeń wynikających z wykonywanych czynności operatora.
--	--

Z4 Kontrolowanie jakości i monitorowanie procesu rozdrabniania i sortowania

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Zakładowe normy jakościowe surowca przeznaczonego do rozdrabniania i sortowania; • Zakładowe normy jakościowe gotowego produktu powstałego w procesie rozdrabniania i sortowania; • Zasady wykonywania pomiarów wielkości zrębków i ilości powstałej produkcji; • Zasady bieżącej kontroli jakości; • Procedury podejmowania decyzji w razie zaistniałych problemów produkcyjnych.	• Dobierać zgodnie z normą surowiec przeznaczony do rozdrabniania i sortowania; • Oceniać w oparciu o normy jakość gotowego produktu powstałego w procesie rozdrabniania i sortowania; • Wykonywać pomiary wielkości zrębków i ilości powstałej produkcji; • Prowadzić bieżącą kontrolę jakości; • Podejmować decyzje zgodnie z przyjętą procedurą w razie zaistniałych problemów produkcyjnych.

Z5 Konserwowanie maszyn i urządzeń

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Zasady i przepisy BHP, ochrony ppoż., ochrony środowiska oraz ergonomii w zakresie konserwacji maszyn i urządzeń wykorzystywanych w procesie rozdrabniania i sortowania; • Zapisy <u>DTR</u>² maszyn i urządzeń rozdrabniających, sortujących i transportujących; • Zasady konserwowania maszyn i urządzeń znajdujących się w rębalni; • Zasady przygotowania maszyn i urządzeń do pracy (np. ustawienie parametrów techniczno-technologicznych, ustawienie osłon, ostrzenie noży, smarowanie łożysk itp.).	• Wykonywać konserwację maszyn i urządzeń wykorzystywanych w procesie rozdrabniania i sortowania zgodnie z obowiązującymi zasadami i przepisami BHP, ochrony ppoż., ochrony środowiska oraz ergonomii; • Stosować zapisy DTR maszyn i urządzeń rozdrabniających, sortujących i transportujących; • Konserwować maszyny i urządzenia znajdujące się w rębalni zgodnie z wymogami instrukcji obsługi i zasad konserwacji; • Przygotowywać maszyny i urządzenia do pracy, (np. ustawić parametry techniczno-technologiczne, wymieniać i ostrzyć noże, smarować łożyska itp.).

3.3. Kompetencje społeczne

Pracownik w zawodzie **operator urządzeń rębalni drewna** powinien posiadać kompetencje społeczne niezbędne do prawidłowego i skutecznego wykonywania zadań zawodowych.

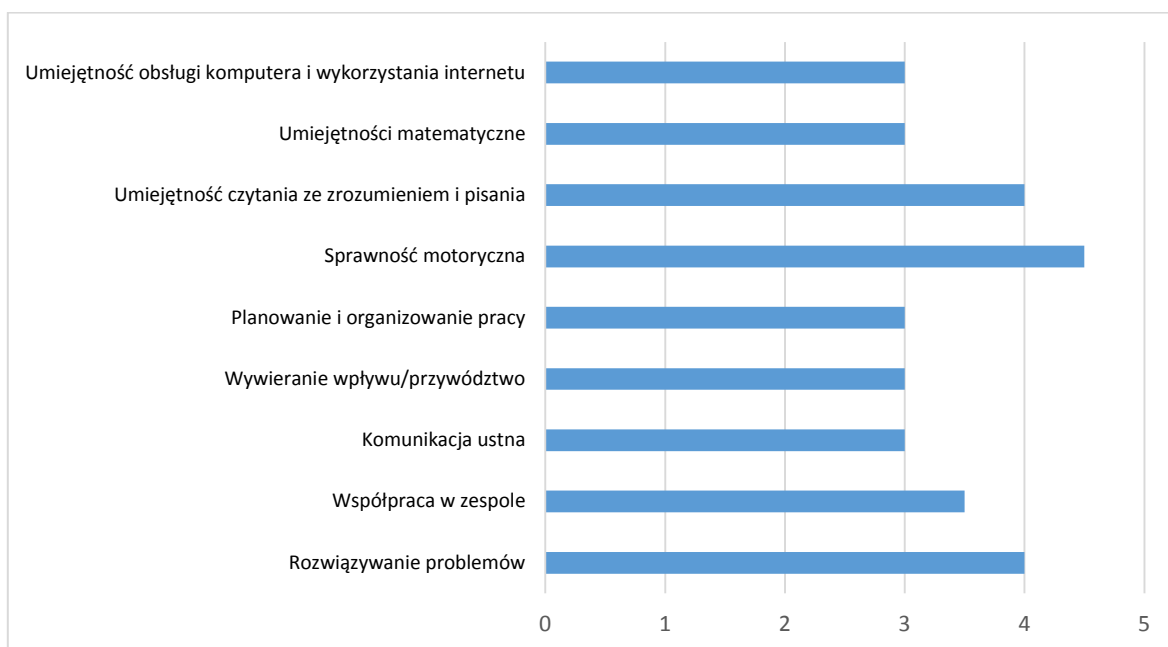
W szczególności pracownik jest gotów do:

- Ponoszenia odpowiedzialności za skutki podejmowanych działań oraz za powierzony sprzęt i narzędzia, wykorzystywane na stanowisku pracy operatora urządzeń rębalni drewna.

- Wykonywania pracy samodzielnie i podejmowania współpracy w zorganizowanych warunkach pracy rębalni drewna.
- Dostosowywania zachowania do zmiennych warunków pracy podczas wykonywania robót operatorskich na urządzeniach rębalni drewna.
- Oceniania zagrożenia zdrowia oraz życia i podejmowania działań adekwatnych do stopnia zagrożenia podczas obsługi urządzeń rębalni drewna.
- Podnoszenia własnych kompetencji zawodowych w zakresie obsługi urządzeń rębalni drewna.
- Kierowania się zasadami zgodnymi z etyką zawodową i obowiązującymi przepisami w branży drzewnej.

3.4. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu

Pracownik powinien mieć zdolność właściwego wykonywania zadań zawodowych i predyspozycje do rozwoju zawodowego. Dlatego wymaga się od niego odpowiednich kompetencji kluczowych. Zostały one zilustrowane w formie profilu (rys. 1) ukazującego ważność kompetencji kluczowych dla zawodu **operator urządzeń rębalni drewna**.

Rys. 1. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu **operator urządzeń rębalni drewna**

Uwaga:

Wykaz kompetencji kluczowych opracowano na podstawie wykazu stosowanego w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – projekt PIAAC (OECD).

3.5. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji

Kompetencje zawodowe pracownika w zawodzie **operator urządzeń rębalni drewna** nawiązują do opisów poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Opis zawodu, zadań zawodowych i wymagań kompetencyjnych może stanowić materiał informacyjny dla przygotowania (lub aktualizacji) opisów kwalifikacji wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK). Więcej informacji:

- Zintegrowany System Kwalifikacji: <https://www.kwalifikacje.gov.pl>
- Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji: <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO

4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie

Osoby poszukujące pracy w zawodzie **operator urządzeń rębalni drewna** mają duże możliwości zatrudnienia w licznych przedsiębiorstwach przetwórstwa drewna, m.in.:

- zakładach tworzyw drzewnych,
- zakładach celulozowo-papierniczych,
- zakładach usług leśnych,
- zakładach drzewnych,
- tartakach.

Obecnie (2019 r.) według Barometru zawodów zapotrzebowanie na operatorów urządzeń rębalni drewna jest zrównoważone i kształtuje się na stałym poziomie.

WAŻNE:

Zachęcamy do sprawdzenia dostępnych ofert pracy w **Centralnej Bazie Ofert Pracy**:
<http://oferty.praca.gov.pl>

Natomiast aktualizacje informacji o możliwościach zatrudnienia w zawodzie, przyszłe zapotrzebowanie na dany zawód na rynku pracy oraz dodatkowe informacje można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.03.2019]:

Ranking (monitoring) zawodów deficytowych i nadwyżkowych:

<http://mz.praca.gov.pl>

<https://www.gov.pl/web/rodzina/zawody-deficytowe-zrownowazone-i-nadwyzkowe>

Barometr zawodów: <https://barometr.zawodow.pl>

Wojewódzkie obserwatoria rynku pracy:

Mazowieckie – <http://obserwatorium.mazowsze.pl>

Małopolskie – <https://www.obserwatorium.malopolska.pl>

Lubelskie – <http://lorp.wup.lublin.pl>

Regionalne Obserwatorium Rynku Pracy w Łodzi – <http://obserwatorium.wup.lodz.pl>

Pomorskie – <http://www.porp.pl>

Opolskie – <http://www.obserwatorium.opole.pl>

Wielkopolskie – <http://www.obserwatorium.wup.poznan.pl>

Zachodniopomorskie – <https://www.wup.pl/pl/dla-instytucji/zachodniopomorskie-obserwatorium-ryнку-pracy>

Podlaskie – <http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl>

Zielona Linia. Centrum Informacyjne Służb Zatrudnienia:

<http://zielonalinia.gov.pl>

Portal Prognozowanie Zatrudnienia:

www.prognozowaniezatrudnienia.pl

Portal EU Skills Panorama:

<http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en>

Europejski portal mobilności zawodowej EURES:

<https://eures.praca.gov.pl>

<https://ec.europa.eu/eures/public/pl/homepage>

4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu

Kształcenie

Obecnie (2019 r.) w ramach kształcenia zawodowego w Polsce nie przygotowuje się kandydatów do pracy w zawodzie **operator urządzeń rębalni drewna**.

Kompetencje przydatne do wykonywania zawodu operator urządzeń rębalni drewna można uzyskać, podejmując naukę w systemie szkolnym w branżowej szkole I stopnia w zawodzie pokrewnym mechanik-operator maszyn do produkcji drzewnej (I stopień), w zakresie kwalifikacji MG.04 Montaż i obsługa maszyn i urządzeń przemysłu drzewnego.

Kwalifikacyjne kursy zawodowe (dla dorosłych) w zakresie kwalifikacji MG.04 Montaż i obsługa maszyn i urządzeń przemysłu drzewnego mogą prowadzić:

- publiczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe,
- niepubliczne szkoły posiadające uprawnienia szkół publicznych, prowadzące kształcenie zawodowe,
- publiczne i niepubliczne placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego, ośrodki doksztalcenia i doskonalenia zawodowego,
- instytucje rynku pracy prowadzące działalność edukacyjno-szkoleniową,
- podmioty prowadzące działalność oświatową na podstawie ustawy Prawo przedsiębiorców.

Potwierdzenie kwalifikacji MG.04 prowadzą (również w trybie eksternistycznym) Okręgowe Komisje Egzaminacyjne.

Kompetencje przydatne do wykonywania zawodu operator urządzeń rębalni drewna można także uzyskać w systemie rzemieślniczego przygotowania zawodowego, w zawodzie pokrewnym mechanik-operator maszyn do produkcji drzewnej. Tytuły czeladnika i mistrza w tym zawodzie, po spełnieniu wymagań formalnych i zdaniu egzaminu, potwierdzają Izby Rzemieślnicze.

Osoby, które uzyskały powyższe kwalifikacje, mają możliwość otrzymania również suplementu Europass (w języku polskim i angielskim), wydawanego na prośbę zainteresowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne (do dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe) oraz Izby Rzemieślnicze (do świadectwa czeladniczego i dyplomu mistrzowskiego), co ma istotne znaczenie w przypadku poszukiwania pracy za granicą.

WAŻNE:

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego, które wchodzi w życie od 1 września 2019 r., ulegają zmianie dotychczasowe symbole kwalifikacji wyodrębnione w zawodach szkolnictwa zawodowego, na kody składające się z trzech wielkich liter, wskazujących na przyporządkowanie do jednej z 32 branż, występujących w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego. Zmianie uległy również nazwy niektórych z dotychczasowych kwalifikacji. Nowa regulacja umożliwia prowadzenie kształcenia na kwalifikacyjnych kursach zawodowych lub na kursach umiejętności zawodowych.

Szkolenie

W większości przypadków przedsiębiorstwa specjalizujące się w przetwórstwie drewna same prowadzą szkolenia kandydatów i pracowników w zawodzie **operator urządzeń rębalni drewna**.

Szkolenia są również oferowane na wolnym rynku usług edukacyjnych. Przykładowa tematyka:

- teoretyczne i praktyczne przygotowanie do obsługi rębaków i dezintegratorów, sortowników oraz innych maszyn i urządzeń do obróbki drewna,
- obsługa maszyn i urządzeń rębalni drewna.

Organizatorzy tych szkoleń poświadczają uzyskane przez uczestników kompetencje stosownymi certyfikatami/zaświadczeniami.

WAŻNE:

Więcej informacji o instytucjach oferujących kształcenie, szkolenie i/lub walidację kompetencji w ramach zawodu można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.03.2019]:

Szkolnictwo wyższe:

www.wyberzstudia.nauka.gov.pl

Szkolnictwo zawodowe:

<https://www.ore.edu.pl/category/ksztalcenie-zawodowe-i-ustawiczne>

<http://doradztwo.ore.edu.pl/wyberam-zawod>

<https://zrp.pl>

Szkolenia zawodowe:

Rejestr Instytucji Szkoleniowych – <http://www.stor.praca.gov.pl/portal/#/ris>

Baza Usług Rozwojowych – <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl>

Inne źródła danych:

Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji – <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

Bilans Kapitału Ludzkiego – <https://bkl.parp.gov.pl>

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji – <http://www.frse.org.pl>, <http://europass.org.pl>

Learning Opportunities and Qualifications in Europe – <https://ec.europa.eu/ploteus>

4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów

Obecnie (2019 r.) wynagrodzenie osób pracujących w zawodzie **operator urządzeń rębalni drewna** wynosi najczęściej od 2500 do 3500 zł brutto miesięcznie w przeliczeniu na jeden etat.

Poziom wynagrodzeń osób wykonujących zawód operator urządzeń rębalni drewna uzależniony jest m.in. od:

- wielkości firmy,
- wykształcenia pracownika,
- stażu pracy i posiadanych kompetencji,
- regionu zatrudnienia,
- dodatkowych uprawnień pracownika.

WAŻNE:

Zarobki osób wykonujących dany zawód/grupę zawodów są orientacyjne i mogą szybko stracić aktualność. Dlatego na bieżąco należy sprawdzać, jakie zarobki oferuje rynek pracy, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.03.2019]:

Wynagrodzenie w Polsce według danych GUS:

<http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/pracujacy-zatrudnieni-wynagrodzenia-koszty-pracy>

Przykładowe portale informujące o zarobkach:

<https://wynagrodzenia.pl/gus>

<https://wynagrodzenia.pl/kategoria/zarobki-na-stanowiskach-i-szczeblach>

<https://sedlak.pl/raporty-placowe>

<https://zarobki.pracuj.pl>

<https://www.forbes.pl/ogolnopolskie-badanie-wynagrodzen>

<https://www.kariera.pl/wynagrodzenia>

4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie

W zawodzie **operator urządzeń rębalni drewna** możliwe jest zatrudnienie osób z niepełnosprawnościami.

Warunkiem niezbędnym do zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami w zawodzie jest identyfikacja indywidualnych barier i dostosowanie technicznych i organizacyjnych warunków środowiska oraz stanowiska pracy do potrzeb zatrudnienia osób:

- z dysfunkcją narządu słuchu (03-L), jeśli niepełnosprawność jest możliwa do skorygowania za pomocą implantów lub aparatów słuchowych,
- z zaburzeniami głosu, mowy (03-L), jeśli umożliwiają skuteczny kontakt interpersonalny i komunikację,
- z dysfunkcją narządu wzroku (04-O), jeśli posiadana wada jest skorygowana odpowiednimi szkłami optycznymi lub soczewkami kontaktowymi, które zapewnią ostrość widzenia.

WAŻNE:

Decyzja o zatrudnieniu osoby z jakimkolwiek rodzajem niepełnosprawności może być podjęta wyłącznie po indywidualnej konsultacji z lekarzem medycyny pracy.

5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)

Europejska klasyfikacja umiejętności/kompetencji, kwalifikacji i zawodów (European Skills/Competences, Qualifications and Occupations – ESCO) jest narzędziem łączącym rynek edukacji z rynkiem pracy. ESCO jest częścią strategii „Europa 2020”. W klasyfikacji określono i uszeregowano umiejętności, kompetencje, kwalifikacje i zawody istotne dla unijnego rynku pracy oraz kształcenia i szkolenia. Tworzenie europejskiego rynku pracy, a w przyszłości wspólnego obszaru kształcenia ustawicznego wymaga, aby zdobywane przez jednostki umiejętności oraz kwalifikacje były zrozumiałe oraz łatwo porównywalne między krajami, a także – by promowały mobilność wśród pracowników.

Obecnie (2019 r.) klasyfikacja ESCO jest dostępna w 27 językach (w 24 językach UE, islandzkim, norweskim i arabskim) za pośrednictwem platformy ESCO:

<https://ec.europa.eu/esco/portal/home>

Klasyfikacja ESCO została oparta na trzech filarach i pokazuje w sposób systematyczny relacje między nimi:

- **Zawody:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/occupation>
- **Umiejętności/Kompetencje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/skill>
- **Kwalifikacje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/qualification>

6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE

Podstawowe regulacje prawne:

Stan prawny na dzień: 31.03.2019 r.

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 996, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2153, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1265, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1614, z późn. zm.).

- Ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i opłacie depozytowej (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1932).
- Ustawa z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1267, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego (Dz. U. poz. 316).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie (Dz. U. poz. 1663).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 3 lipca 2017 r. w sprawie wysokości stawek opłat za usunięcie drzew i krzewów (Dz. U. poz. 1330).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz. U. poz. 860, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 marca 2017 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. poz. 622, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 stycznia 2017 r. w sprawie egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego, przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych (Dz. U. poz. 89, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji o charakterze zawodowym – poziomy 1–8 (Dz. U. poz. 537).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 227).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (t.j. Dz. U. z 2003 r. Nr 169, poz. 1650, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 września 1997 r. w sprawie służby bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. Nr 109, poz. 704, z późn. zm.).
- Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 marca 2019 r. w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy (M.P. poz. 276).

Literatura branżowa:

- Czuraj M.: Tablice miąższości drewna okrągłego. Oficyna Wydawnicza Multico, Warszawa 2004.
- Deyda B., Beilschmidt L.: Technologia drewna 1 – podręcznik do nauki zawodu. Wydawnictwo REA, Konstancin-Jeziorna 2002.
- Gazeta Przemysłu Drzewnego – miesięcznik. Wydawnictwo Inwestor sp. z o.o., Tczew.
- Kimbar R.: Wady drewna. Wydawnictwo Robert Kimbar, Osie 2011.
- Nicewicz D., Borysiuk P., Pawlcki J.: Tworzywa drzewne specjalnego przeznaczenia, Wydawnictwo SGGW, Warszawa 2004.
- Proszek S.: Technologia tworzyw drzewnych cz.2. WSiP, Warszawa 2010.
- Technologia drewna cz. 1, Podręcznik do nauki zawodu. Wydawnictwo REA, Konstancin-Jeziorna 2006.
- Technologia drewna cz. 2, Podręcznik do nauki zawodu. Wydawnictwo REA, Konstancin-Jeziorna 2008.
- Technologia drewna cz. 3, Podręcznik do nauki zawodu. Wydawnictwo REA, Konstancin-Jeziorna 2004.

Zasoby internetowe [dostęp: 31.03.2019]:

- Barometr zawodów 2019. Raport podsumowujący badania w Polsce: https://barometrzwodow.pl/userfiles/Barometr/2019/raport_ogolnopolski_pl.pdf
- Baza danych standardów kwalifikacji/kompetencji zawodowych i modułowych programów szkoleń: <ftp://kwalifikacje.praca.gov.pl>
- Centralna Komisja Egzaminacyjna: <https://www.cke.edu.pl>
- DREMA: <http://www.drema.pl/pl>
- Handel drewnem: <https://www.drewno.pl/artykuly/1295,e-handel.html>
- Informator o egzaminie potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie mechanik-operator maszyn do produkcji drzewnej 817212 https://cke.gov.pl/images/_EGZAMIN_ZAWODOWY/informatory/formula_2017/817212.pdf
- Instytut Technologii Drewna: <https://www.itd.poznan.pl/pl>
- Maszyny idealne dla przemysłu drzewnego: <http://www.stolarstwo.pl>
- Polskie Lasy: <https://www.lasy.gov.pl/pl/nasze-lasy/polskie-lasy>
- Portal Asystent BHP: <https://asystentbhp.pl>
- Portal dla pasjonatów przemysłu drzewnego: <http://www.4woodi.pl>
- Prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy: <http://monitorpolski.gov.pl/mp/2019/276/M2019000027601.pdf>
- Projekt Zintegrowany System Kwalifikacji: <http://kwalifikacje.edu.pl>
- Standardy orzecznictwa lekarskiego ZUS: <http://www.zus.pl/lekarze/publikacje/standardy-orzecznictwa-lekarskiego-zus>
- Targi Kielce: <https://www.targikielce.pl/pl/las-expo.htm>
- Wyszukiwarka opisów zawodów: <https://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow>
- Związek Rzemiosła Polskiego: Wykaz standardów egzaminacyjnych: <https://zrp.pl/dzialalnosc-zrp/oswiata-zawodowa/egzaminy/standardy-egzaminacyjne/wykaz-standardow-egzaminacyjnych>

7. SŁOWNIK POJĘĆ

7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)

Nazwa pojęcia	Definicja pojęcia
Awans zawodowy	Wyróżnia się dwa podstawowe rodzaje awansu – pionowy oraz poziomy. Awans pionowy oznacza zmianę stanowiska na wyższe w hierarchii przedsiębiorstwa/organizacji oraz przyznanie wyższego wynagrodzenia i poszerzenie uprawnień, np. awans polegający na osiągnięciu wyższego stopnia wymagań formalnych w policji, w wojsku, mianowanie na wyższy stopień – awans nauczycielski. Awans poziomy oznacza zmianę stanowiska niepociągającą za sobą zmiany pozycji pracownika w hierarchii firmy, np. objęcie dodatkowego stanowiska przez pracownika, powierzenie nowych zadań, rozszerzenie uprawnień i zakresu podejmowanych decyzji.
Czynności zawodowe	Są to działania podejmowane w ramach zadania zawodowego i dające efekt w postaci realizacji celu przewidzianego w zadaniu zawodowym.
Edukacja formalna	Kształcenie realizowane przez publiczne i niepubliczne szkoły oraz inne podmioty systemu oświaty, uczelnie oraz inne podmioty systemu szkolnictwa wyższego w ramach programów, które prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych oraz kwalifikacji nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych (zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym) albo kwalifikacje w zawodzie (zgodnie z przepisami oświatowymi).
Edukacja pozaformalna	Kształcenie i szkolenie realizowane w ramach programów, które nie prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych lub kwalifikacji właściwych dla edukacji formalnej.

Efekty uczenia się	Wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne nabyte w procesie uczenia się (w ramach edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne).
Europejskie Ramy Kwalifikacji (ERK)	Przyjęta w Unii Europejskiej struktura i opis poziomów kwalifikacji umożliwiające porównanie kwalifikacji uzyskiwanych w różnych państwach. W ERK wyróżniono 8 poziomów kwalifikacji opisywanych za pomocą efektów uczenia się (wiedza, umiejętności i kompetencje). ERK stanowi układ odniesienia do krajowych ram kwalifikacji, w tym do PRK.
Kody niepełnosprawności	Są symbolami rodzaju schorzenia, które ma decydujący wpływ na to, do jakich prac osoba niepełnosprawna może być kierowana, a do jakich nie powinna ze względu na jej zdrowie i skuteczność pracy na danym stanowisku. Podstawowe kody niepełnosprawności: 01-U upośledzenie umysłowe, 02-P choroby psychiczne, 03-L zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu, 04-O choroby narządu wzroku, 05-R upośledzenie narządu ruchu, 06-E epilepsja, 07-S choroby układu oddechowego i krążenia, 08-T choroby układu pokarmowego, 09-M choroby układu moczowo-płciowego, 10-N choroby neurologiczne, 11-I inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego, 12-C całościowe zaburzenia rozwojowe.
Kompetencje społeczne	Jest to rozwinięta w toku uczenia się zdolność kształtowania własnego rozwoju oraz autonomicznego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu zawodowym i społecznym, z uwzględnieniem etycznego kontekstu własnego postępowania.
Kompetencje kluczowe	Są to kompetencje (połączenie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych) integracji społecznej i zatrudnienia potrzebne w życiu zawodowym i pozazawodowym oraz do bycia aktywnym obywatelem. Na potrzeby opracowania informacji o zawodach wyróżniono 9 kompetencji, które zostały wybrane i pogrupowane ze zbioru 15 kompetencji kluczowych wyodrębnionych w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – Projekt PIAAC prowadzonym cyklicznie przez OECD.
Kompetencja zawodowa	Jest to układ wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania, w ramach wydzielonego zakresu pracy w zawodzie zestawu zadań zawodowych. Posiadanie jednej lub kilku kompetencji zawodowych powinno umożliwić zatrudnienie na co najmniej jednym stanowisku pracy w zawodzie.
Kwalifikacja	Oznacza zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w procesie walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący. W Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji wyodrębniono 4 rodzaje kwalifikacji: pełne, częściowe, rynkowe i uregulowane.
Polska Rama Kwalifikacji (PRK)	Opis ośmiu wyodrębnionych w Polsce poziomów kwalifikacji odpowiadających odpowiednim poziomom Europejskich Ram Kwalifikacji sformułowany za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na poszczególnych poziomach ujętych w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.
Potwierdzanie kompetencji	Jest to proces polegający na sprawdzeniu, czy kompetencje wymagane dla danej kwalifikacji zostały osiągnięte. Terminy o podobnym znaczeniu: „walidacja”, „egzaminowanie”. Proces ten prowadzi do certyfikacji – wydania przez upoważnioną instytucję „dyplomu”, „świadectwa”, „certyfikatu”.
Sektorowa Rama Kwalifikacji (SRK)	Opis poziomów kwalifikacji funkcjonujących w danym sektorze lub branży; poziomy Sektorowych Ram Kwalifikacji odpowiadają odpowiednim poziomom Polskiej Ramy Kwalifikacji.
Sprawności sensomotoryczne	Są to sprawności związane z funkcjonowaniem narządów zmysłów (wzroku, słuchu, smaku, powonienia, dotyku) oraz narządu ruchu (sprawność rąk, precyzja ruchów rąk, sprawność nóg, koordynacja wzrokowo-ruchowa itp.).

Stanowisko pracy	Jest to miejsce pracy w strukturze organizacyjnej, np. przedsiębiorstwa, instytucji, organizacji, w ramach którego pracownik wykonuje zadania zawodowe stale lub okresowo. Do prawidłowego wykonywania zadań na danym stanowisku pracy konieczne jest posiadanie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych właściwych dla kompetencji zawodowych wyodrębnionych w zawodzie.
Tytuł zawodowy	Jest przyznawany osobie, która udowodniła, że posiada określony zasób wiedzy i umiejętności potrzebny do wykonywania danego zawodu. W niektórych grupach zawodowych (technicy, lekarze, rzemieślnicy) istnieją ustawowo zadekretowane nazwy i hierarchie tych tytułów, podczas gdy w innych nie ma takich systemów. Przykładowo tytuły zawodowe uzyskiwane w szkołach i placówkach oświaty to: robotnik wykwalifikowany i technik, w rzemiośle: uczeń, czeladnik, mistrz, w kulturze fizycznej: trener, instruktor, menedżer sportu.
Umiejętności	Jest to przyswojona w procesie uczenia się zdolność do wykonywania zadań i rozwiązywania problemów właściwych dla dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Uprawnienia zawodowe	Oznaczają posiadanie prawa do wykonywania czynności zawodowych (zawodu), do których dostęp jest ograniczony poprzez przepisy prawne przewidujące konieczność posiadania odpowiedniego wykształcenia, spełnienia wymagań kwalifikacyjnych lub innych dodatkowych wymagań.
Uczenie się nieformalne	Uzyskiwanie efektów uczenia się poprzez różnego rodzaju aktywność poza edukacją formalną i edukacją pozaformalną, w tym poprzez samouczenie się i doświadczenie uzyskane w pracy.
Walidacja	Oznacza sprawdzenie czy osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, niezależnie od sposobu uczenia się (edukacja formalna, pozaformalna i uczenie się nieformalne) tej osoby, osiągnęła wyodrębnioną część lub całość efektów uczenia się wymaganych dla tej kwalifikacji.
Wiedza	Jest to zbiór opisów obiektów i faktów, zasad, teorii oraz praktyk przyswojonych w procesie uczenia się, odnoszących się do dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Wykształcenie	Oznacza rezultat procesu kształcenia w zakresie ogólnym i specjalistycznym charakteryzowany na podstawie: – poziomu wykształcenia odpowiadającego poziomowi ukończonej szkoły (np. wykształcenie: podstawowe, gimnazjalne, ponadpodstawowe, ponadgimnazjalne, czeladnicze, policealne, wyższe (pierwszy, drugi i trzeci stopień), – profilu wykształcenia (ukończonej szkoły) lub dziedziny wykształcenia (kierunek lub kierunek i specjalność ukończonej szkoły wyższej lub wyższej szkoły zawodowej).
Zadanie zawodowe	Jest to logiczny wycinek lub etap pracy w ramach zawodu o wyraźnie określonym początku i końcu wykonywany na stanowisku pracy. Na zadanie zawodowe składa się układ czynności zawodowych powiązanych jednym celem, kończący się określonym wytworem, usługą lub istotną decyzją. W wyniku podziału pracy każdy zawód różni się wykonywanymi zadaniami, na które składają się czynności zawodowe.
Zawód	Jest to zbiór zadań zawodowych wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji i kompetencji (wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło utrzymania.
Zintegrowany System Kwalifikacji (ZSK)	Wyodrębniona część Krajowego Systemu Kwalifikacji, w której obowiązują określone w ustawie standardy opisywania kwalifikacji oraz przypisywania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji, zasady włączania kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i ich ewidencjonowania w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji (ZRK), a także zasady i standardy certyfikowania kwalifikacji oraz zapewniania jakości nadawania kwalifikacji. Informacje o ZSK są dostępne pod adresem: https://www.kwalifikacje.gov.pl
Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji (ZRK)	Rejestr publiczny prowadzony w systemie teleinformatycznym ewidencjonujący kwalifikacje włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Informacje o ZRK są dostępne pod adresem: https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl

7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)

Lp.	Nazwa pojęcia	Definicja	Źródło
1	Dezintegrator	Maszyna służąca do rozdrabniania kawałków drewna lub gałęzi na drobne kawałki o niesprecyzowanym kształcie i wielkości. Elementem rozdrabniającym są łańcuch lub inne elementy maszyny. Pozyskane drobne kawałki drewna mogą służyć, opał lub ściółkę.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: http://definicja.net/co-to-znaczy-Dezintegrator [dostęp: 31.03.2019]
2	Dokumentacja Techniczno-Ruchowa (DTR)	Dokumentacja która w sposób szczegółowy opisuje maszynę. Zawiera rysunki konstrukcyjne, montażowe oraz szczegółowe przepisy eksploatacji itp.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: http://www.rynekinstalacyjny.pl/blog/id76,dtr-nigdy-cie-nie-zdradzi [dostęp: 31.03.2019]
3	Pilarka łańcuchowa	Maszyna służąca do piłowania drewna. Narzędziem skrawającym jest łańcuch z odpowiednio wyprofilowanymi zębami.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: www.encyklopedia.laspolskie.pl/doku.php?id=p:pilarka-lancuchowa [dostęp: 31.03.2019]
4	Pilarki tarczowe	Maszyna służąca do piłowania drewna. Narzędziem skrawającym jest piła tarczowa.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://sjp.pwn.pl/slowniki/pilarka-tarczowa.html [dostęp: 31.03.2019]
5	Przenośnik taśmowy (taśmociąg)	Urządzenie transportujące np. zrębki z miejsca ich powstawania do dalszej obróbki lub magazynów. W zależności od budowy przenośniki dzielą się na taśmowe, rolkowe, pneumatyczne i inne.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://pl.glosbe.com/pl/pl/Przenośnik%20taśmowy [dostęp: 31.03.2019]
6	Rębak	Maszyna służąca do rozdrabniania drewna okrągłego, kawałków drewna lub gałęzi na zrębki określonej wielkości. W zależności od konstrukcji zespołu roboczego rozróżniamy rębaki tarczowe i bębnowe. Elementem skrawającym są noże. Pozyskane zrębki mogą służyć do dalszej obróbki np. płyty wiórowe czy pilśniowe, opał lub ściółkę.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://sjp.pwn.pl/slowniki/rebak.html [dostęp: 31.03.2019]
7	Rozwłóknianie drewna	Proces polegający na poddaniu drewna obróbce mechanicznej a następnie chemicznej. W wyniku tej obróbki pozyskuje się z drewna włókna celulozowe z dalszym ich przeznaczeniem np. na tworzywa drzewne, papier lub inne.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/rozwojowanie;3969428.html [dostęp: 31.03.2019]
8	Sortownik	Maszyna służąca do segregacji rozdrobnionych kawałków drewna (zrębków) na określone frakcje (różnej wielkości zrębki w zależności od dalszego ich przeznaczenia).	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://sjp.pwn.pl/slowniki/sortownik.html [dostęp: 31.03.2019]
9	Surowiec drzewny	Surowiec odnawialny, znajdujący szerokie zastosowanie w gospodarce, pozyskiwany ze ściętych drzew przeznaczony do rozdrobnienia. W zależności od przeznaczenia pozyskanych zrębków surowcem może być drewno okrągłe, zrżyny tartaczne lub drewno gałęziowe.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://www.encyklopedialesna.pl/haslo/surowiec-drzewny [dostęp: 31.03.2019]

10	Zagrożenia mechaniczne	Wszelkie oddziaływania na człowieka czynników fizycznych, które mogą być przyczyną urazów powodowanych mechanicznym działaniem części maszyn, narzędzi, przedmiotów obrabianych lub wyrzucanych materiałów stałych bądź płynnych.	http://archiwum.ciop.pl/6562.html [dostęp: 31.03.2019]
11	Zrębki	Pozyskane w wyniku mechanicznego rozdrobnienia na rębakach określonej wielkości kawałki drewna z przeznaczeniem do dalszej przeróbki np. na płyty pilśniowe, płyty wiórowe, papier.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: http://definicja.net/co-to-znaczy-Zrębki [dostęp: 31.03.2019]

ZASTOSOWANIE INFORMACJI O ZAWODACH

Wsparcie dla pracowników i klientów instytucji rynku pracy w zakresie:

- skutecznego podejmowania decyzji dotyczących wyboru zawodu, pracy/zatrudnienia,
- nabywania nowych lub rozszerzania już posiadanych kompetencji zawodowych,
- zmiany kwalifikacji zawodowych zgodnie z potrzebami rynku pracy,
- dopasowywania treści szkoleń kontraktowanych przez urzędy pracy do potrzeb rynku pracy.

Wsparcie dla różnych grup interesariuszy w zakresie:

- poradnictwa i doradztwa zawodowego,
- tworzenia i aktualizacji ofert szkoleniowych dla rynku pracy,
- dostosowania oferty kształcenia zawodowego do wymagań rynku pracy,
- tworzenia i aktualizacji opisów stanowisk pracy,
- przygotowania lub aktualizacji opisu kwalifikacji rynkowych wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.